

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **R. S.**, zastoupený JUDr. Petrem Novotným, advokátem se sídlem Slezská 36, Praha 2, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2015, č. j. CPR-13396-2/ČJ-2015-930310-V234, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 5. 8. 2015, č. j. 42 A 13/2015 – 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovaný **j e p o v i n e n** uhradit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti v částce 4.114 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Petra Novotného, advokáta se sídlem Slezská 36, Praha 2.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se dne 5. 8. 2014 dostavil se svým právním zástupcem na pracoviště Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra (dále jen OAMP), kde chtěl požádat o vydání víza za účelem strpění pobytu. OAMP dospěl k závěru, že žalobce pobývá na území České republiky v rozporu se zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen zákon o pobytu cizinců). Lustrací v policejních evidencích bylo následně zjištěno, že je žalobce veden od 29. 4. 2014 do 24. 10. 2014 v evidenci nežádoucích osob. Od 24. 7. 2014 pobývá na území České republiky bez platného víza nebo oprávnění k pobytu (v tento den nabyl právní moci rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne

3. 7. 2014, č. j. 42 A 6/2014 - 24, kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí o předchozím správním vyhoštění žalobce). Proto bylo žalobci dne 24. 3. 2015 rozhodnutím č. j. KRPU-179975-23/ČJ-2014-040022-SV-CV uloženo správní vyhoštění na jeden rok. Počátek doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území, byl stanoven od okamžiku, kdy žalobce pobude oprávnění k pobytu na území České republiky a doba k vycestování z území České republiky byla stanovena na 15 dní.

[2] Žalovaný rozhodnutí na základě žalobcova odvolání změnil tak, že stanovil dobu, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, na šest měsíců. Ve zbytku napadené rozhodnutí potvrdil. Dle žalovaného se však počátek neoprávněného pobytu žalobce na území neodvívá od právní moci rozsudku krajského soudu ze dne 3. 7. 2014, ale od marného uplynutí lhůty pro vycestování stanovené v původním rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobce tedy pobýval na území neoprávněně od 10. 5. do 5. 8. 2014.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, v níž uvedl, že mu již dříve bylo uloženo správní vyhoštění, a to konkrétně rozhodnutím ze dne 6. 1. 2014, č. j. KRPU-268263-21/ČJ-2013-040022-SV-CV. Proti tomuto rozhodnutí podal nejen odvolání, ale i žalobu a následně také kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu, jíž byl přiznán odkladný účinek. Žalobce tedy nemohl na území České republiky pobývat neoprávněně v období od 24. 7. 2014 do 5. 8. 2014, neboť rozhodnutí o jeho vyhoštění se stalo vykonatelným až 8. 12. 2014, kdy nabyl právní moci rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2014, č. j. 5 Azs 132/2014 - 45.

[4] Krajský soud obě rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Dospěl totiž k závěru, že nelze mít za to, že žalobce pobýval na území České republiky neoprávněně, jestliže mu sice bylo jiným správním rozhodnutím uloženo správní vyhoštění, avšak o tomto vyhoštění bylo vedeno soudní řízení, v rámci kterého soud žalobě a následně i kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Žalovaný tedy dle soudu neprokázal, že žalobce byl na území České republiky neoprávněně, a proto jeho přezkoumávané rozhodnutí o vyhoštění nemůže obstát.

II. Kasační stížnost

[5] Žalovaný (dále též stěžovatel) brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů § 103 odst. 1 písm. a) a d). Nezákonnost rozsudku spatřuje v nesprávném posouzení oprávněnosti žalobcova pobytu na území České republiky v období od 10. 5. 2014 do 5. 8. 2014. Dle stěžovatele v tomto období žalobce nedisponoval žádným pobytoým statutem, který by jej k pobytu v České republice opravňoval. K pobytu jej neopravňovala ani podaná žaloba, ani následná kasační stížnost. Zákon o pobytu cizinců totiž v § 17 explicitně uvádí, kdy je cizinec oprávněn zdržovat se na území České republiky. Bez víza zde může pobývat pouze cizinec, který splňuje podmínky dle § 18 zákona o pobytu cizinců. V tomto ustanovení není uvedena možnost pobytu na území na základě podané žaloby či kasační stížnosti s návrhem na přiznání odkladného účinku. Žalobce jakožto státní příslušník Ukrajiny nebyl tedy oprávněn na území České republiky v uvedeném období pobývat bez víza.

[6] Krajský soud neodůvodnil, jak dospěl k závěru, že podaná žaloba a kasační stížnost opravňují cizince k pobytu na území České republiky, čímž zatížil svůj rozsudek nepřezkoumatelností pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů. Odkladný účinek podané žaloby a kasační stížnosti a oprávněnost pobytu na území jsou zcela odlišné instituty, které spolu nesouvisí. Cizince, který má vydané pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění, proti kterému byla podána žaloba, nelze sice nutit k vycestování, ale zcela v souladu se zákonem po něm lze vynutit, aby dodržoval platné právní předpisy a na území České republiky pobýval s platným oprávněním k pobytu, které explicitně stanoví zákon.

[7] Žalobce se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry krajského soudu. Žalovaný dle něj argumentuje nepřesvědčivě a logicky rozporně. Přijmout opačný výklad, než který zvolil soud, by vedlo ke zcela absurdním závěrům a výkladům zákona, kdy cizinec by sice nebyl nucen vycestovat z území České republiky, ale současně by ani nebyl oprávněn pobývat na jejím území.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a není opodstatněné kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost. Důvodnost kasační stížnosti posoudil soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, neboť ta je natolik závažnou vadou, že se jí Nejvyšší správní soud musí zabývat i tehdy, pokud by ji stěžovatel nenamítal, tedy z úřední povinnosti (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.). Má-li rozhodnutí soudu projít testem přezkoumatelnosti, je třeba, aby se ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jednalo o rozhodnutí srozumitelné, s uvedením dostateku důvodů podporujících výrok rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána především tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS), nebo pokud zcela opomněl vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (viz např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007 – 58, rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 – 74). Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti; z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto; která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek); jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním; která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek

Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130, publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS).

[11] Dle stěžovatele je rozsudek nepřezkoumatelný, protože v něm krajský soud neodůvodnil, jak dospěl k závěru, že podaná žaloba a kasační stížnost opravňují cizince k pobytu na území České republiky. Tato námitka není důvodná. Krajský soud tento závěr odůvodnil na straně 5 svého rozsudku. Uvedl zde, že *„právě odložení vykonatelnosti rozhodnutí o správním vyhoštění po dobu, která byla stanovena cizinci k opuštění území republiky, a odložení vykonatelnosti rozhodnutí o správním vyhoštění přímo ze zákona v důsledku podání správní žaloby proti takovému rozhodnutí, jsou skutečnosti, které opravňují cizince k pobytu na území České republiky bez platného víza. Tomuto oprávnění pobývat na území České republiky odpovídá i fakt, že po dobu odložení vykonatelnosti rozhodnutí o správním vyhoštění není možné cizince nutit k opuštění území České republiky“*.

[12] Rozhodnutí krajského soudu tedy stěžovatelem tvrzeným nedostatkem, který by způsoboval jeho nepřezkoumatelnost, netrpí. Žádný jiný důvod nepřezkoumatelnosti, k němuž by bylo třeba přihlédnout z úřední povinnosti, Nejvyšší správní soud neshledal.

[13] Další kasační námitkou napadá stěžovatel samotnou podstatu odůvodnění rozsudku krajského soudu, tedy jeho závěr, že pobyt cizince na území České republiky je po dobu rozhodování o jeho žalobě a kasační stížnosti, již byl přiznán odkladný účinek, oprávněný. Ani tato námitka není důvodná.

[14] Ve věci není sporu o tom, jaký vliv má odkladný účinek na vykonatelnost rozhodnutí o správním vyhoštění – je-li přiznán nebo dán ze zákona, správní vyhoštění nelze vykonat (srov. § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců).

[15] Dle stěžovatele by si měl žalobce během soudního přezkumu rozhodnutí o jeho správním vyhoštění opatřit takový druh pobytu, který mu umožní na území České republiky oprávněně pobývat. Je však otázkou, jaký druh pobytu by žalobce za takové situace reálně mohl získat. Zákon o pobytu cizinců v § 33 odst. 1 písm. d) sice výslovně upravuje možnost udělit vízum za účelem strpění, tedy umožnit cizinci pobyt na území po dobu probíhajícího soudního přezkumu rozhodnutí o jeho pobytovém oprávnění, toto ustanovení se však vztahuje na cizince, *„který podal žalobu proti rozhodnutí ministerstva, kterým byla zrušena platnost víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu anebo byla zamítnuta žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nebo žádost o povolení k trvalému pobytu“*.

[16] Jistě se nabízí možnost rozšířit okruh cizinců, jimž je umožněno o tento typ víza žádat tak, aby byly zahrnuty i případy, kdy je v probíhajícím soudním řízení přezkoumávána zákonnost rozhodnutí o jejich správním vyhoštění. Zákonodárce však ustanovení takto nezformuloval a bylo by nad rámec rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu, aby jej v tomto směru suploval. Sám přitom opakovaně dovozuje, že právo na spravedlivý proces zaručuje i právo účastníka vystupovat v řízení osobně a být v kontaktu se svým zástupcem, a *„je-li tedy přezkoumáváno rozhodnutí příslušných správních orgánů o správním vyhoštění, je újma, hrozící stěžovateli z jeho výkonu, zřejmá ze samotné*

povahy tohoto rozhodnutí. To platí přinejmenším, pokud jde o zajištění práva na spravedlivý proces a práva na respektování soukromého života.“ (srov. usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 26 či ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100). Přiznání odkladného účinku je pro ochranu práv žalobce nezbytné i z důvodu zajištění možnosti jeho účasti na dalším řízení v situaci případného zrušení rozhodnutí městského soudu nebo rozhodnutí správního orgánu a vrácení některému z těchto orgánů k dalšímu řízení.

[17] Je-li cizinci takové právo přiznáno, nemůže obstát konstrukce správního orgánu, že po dobu, co je čerpá (tedy po dobu, kdy má „svolení“ na území České republiky vyčkat na výsledek soudního řízení), zde zároveň pobývá neoprávněně (se všemi negativními následky, který cizinci neoprávněný pobyt na území státu přináší).

[18] Skutečnost, že cizinec na území České republiky pobývá oprávněně po dobu řízení o žalobě proti rozhodnutí o jeho správním vyhoštění a také po dobu řízení o navazující kasační stížnosti (byl-li jí přiznán odkladný účinek), nadto konstatuje Nejvyšší správní soud v řadě svých rozhodnutí. Vychází z ní a nijak ji nezpochybňuje. Např. v rozsudku ze dne 10. 4. 2013, č. j. 1 As 7/2013 - 32, při přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění uvedl: „*poté, co však bylo řízení o žalobě před Krajským soudem v Českých Budějovicích ukončeno, ocitla se stěžovatelka na území bez oprávnění k pobytu a byla nucena neprodleně vycestovat... Byť stěžovatelka dne 28. 1. 2013 podala kasační stížnost, nespojila ji s návrhem na přiznání odkladného účinku... je zřejmé, že stěžovatelka plně nevyužila možností k ochraně svých práv v souvislosti s hrozícím vyhoštěním, které jí český právní řád umožňuje“.*

[19] V nyní projednávané věci bylo žalobci původním rozhodnutím ze dne 6. 1. 2014, č. j. KRPU-268263-21/ČJ-2013-040022-SV-CV, uloženo správní vyhoštění v délce tří měsíců. Počátek doby, po níž mu nelze umožnit vstup na území, byl stanoven od okamžiku, kdy žalobce pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Doba k vycestování byla poté určena na 10 dnů ode dne právní moci rozhodnutí. Rozhodnutí bylo potvrzeno rozhodnutím žalované ze dne 28. 4. 2014, č. j. CPR-2446-2/ČJ-2014-930310-V234, které nabylo právní moci dne 29. 4. 2014. O následné žalobě, která měla ze zákona odkladný účinek, rozhodl krajský soud rozsudkem ze dne 3. 7. 2014, č. j. 42 A 6/2014 - 24, který nabyl právní moci dne 24. 7. 2014. Kasační stížnost poté žalobce podal dne 4. 8. 2014, zároveň požádal, aby jí byl přiznán odkladný účinek. Ten byl kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem přiznán, samotná stížnost byla následně zamítnuta rozsudkem ze dne 27. 11. 2014, č. j. 5 Azs 132/2014 - 45, který nabyl právní moci dne 8. 12. 2014. V důsledku odkladného účinku žaloby a kasační stížnosti nebylo rozhodnutí o správním vyhoštění vykonatelné a žalobce byl oprávněn na území České republiky pobývat až do právní moci rozsudku Nejvyššího správního soudu.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Žalovaný se svými námitkami neuspěl; jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozsudku z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[21] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení.

[22] Žalobce měl ve věci plný úspěch, má tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Ve věci byl zastoupen advokátem, který podal vyjádření ke kasační stížnosti. Náklady řízení na straně žalobce tak spočívají v jednom úkonu právní služby, tedy ve výši 1 x 3.100 Kč a 1 x 300 Kč, celkem 3.400 Kč [dle § 9 odst. 4 písm. d) a dle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Vzhledem k tomu, že je právní zástupce žalobce plátcem DPH, částka se zvyšuje o 714 Kč (21% DPH).

[23] Žalovaný je tedy povinen uhradit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, a to v částce 4.114 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právního zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. ledna 2016

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu